

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 24. GRUDNIA ROKU 1799. we W T O R E K.

z Wiednia dnia 14. Grudnia.

Nadzwyczajny Dodatek do Gazety Dworskiej na dniu wczorajszym do wiadomości podany, ogłasza w obszernym opisie działania wojenne F. M. L. Hrabiego Starray w celu oswobodzenia fortecy Filipsburga skuteczone. Na dniu 2 Grudnia wojska Cesarzkie posunęły się w dwóch kolumnach pod dowództwem Xiążąt Hohenlohe i Karola Lotaryńskiego do atakowania głównych punktów Sinzheim i Odenheim przez nieprzyjaciela zajętych. Po dwudniowej walce, nieprzyjaciel pomimo wielkiego oporu, równie z obu tych punktów jak i z miasta Wisloch, które mu się udało, było wziąć w ataku, ustąpić przynuszonemu został. Dokładna strata nieprzyjaciela w dwudniowych tych bitwach nie może być oznaczona, sam zaś jednak nieprzyjaciel szacuje przeszło do tyśiąca ludzi. W niewolę zajęliśmy 800. Nasza strata podług rachunku F. M. L. Starray równie w zabitych jak w rannych 500 ludzi nie przenosi.

Dzisiejszy nadzwyczajny Dodatek donosi o poddaniu się wojskom naszym fortecy Coni. — Na dniu 3 o świcie dnia wszystkie nasze baterie sypać ogień do fortecy zaczęły, dzielność jego była tak skuteczna, iż jeszcze zrana o godzinie 9. najszybsza nieprzyjacielska reduta na powietrze wysadzona została. Ku południowi wszczął się ogień w rozmaitych miejscach, a ku wieczorowi średnia nieprzyjacielska reduta z wielu armatami i 18 artylleryjstami równie na powietrze wykoczyła. Coraz bardziej szerzący się ogień przymusił nieprzyjacielskiego komendanta fortecy, iż wysłał trębaczka do Xcia Lichtensteina obłożeniem dowodzącego, z prośbą municypalności o oszczędzanie miasta, lecz Xże zamiast jakiegokolwiek w tej mierze względu, kazał owszem ogień podwoić. Komendant nieprzyjacielski o pułnocy prosił znowu o wstrzymanie ognia, żarząc się, iż nazajutrz przyszłe oficera do ułożenia kapitulacji. Tym czasem ogień najeżywszy trwał nieprzerwanie, dopoki w istocie nie przybył wspomniany officer. Propozycje jednak jego ponieważ zbyt wymagające były i do zwłoki zmierzają, przeto Xże odrzucił je, i zagrażał nowym szturmem, to przymusiło nakoniec nieprzyjaciela do zawarcia następującej kapitulacji.

Kapitulacja.

Art: I. Ogień z obu stron równie jak robota około fortyfikacyow zupełnie z dzisiejszym dniem ustała. Odpowiedź Zezwolono. Ogień jednak rozpocznę się znowu od momentu, gdyby terazniejsza kapitulacja przez komendanta fortecy albo nie dotrzymana, albo spóźniona była. — Art: II. Forteca wydana będzie w przeciągu 25 dni, gdyby aż do tego czasu nie została oswobodzoną. Odpowiedź. Garnizon Francuzki wymaszeruje z fortecy jutro 3. Grudnia z rana o godzinie 10. przez bramę Turyską, z bronią, rozwiniętymi chorągiewkami, zapalonemi lontami i z połowami armatami. Na stoku jednak fortecy złoży broń, podda się w niewolę i zwyczajnym marszem zaprowadzony zostanie do dziedzicznych krajow Cesarzkich. Officerowie zatrzymają szpady. — Art: III. W przypadku poddania się fortecy, garnizon wyjdzie z zwyczajnymi honorami wojennymi, i pod warunkiem nieśłużenia przed zamianą. Zatrzyma swoją 2. armaty i 2 wozy ammunicyjne, zabierze z so-

bą swoy ekwipaż i 4 wozy przykryte. Odpowiedź Art: ten załatwiony iest przez odpowiedź na artykuł poprzedzający. Każda osoba zatrzymać należące do siebie sprzęty, lecz na przykryte wozy nie ma zgody. — Art: IV. Garnizon z dostateczną eskortą przeprowadzony zostanie do pierwszych forpocztow Francuzkich, a w ciągu marszu broniony będzie od wszelkiej napaści. Odpowiedź. Eskorta dana będzie garnizonowi dla załony jego przez ciąg marszu jego do krajow dziedzicznych, a po nastąpieney zamianie, aż do granic Francji. — Art: V. Własność prywatna każdego pojedynczego człowieka zachowaną starannie zostanie. Odpowiedź. Zezwolono, tyle ile tu iest mowa o samey własności pojedynczych osob. — Art: VI. W przypadku gdyby forteca oswobodzona została, strony obie dwie wydadzą na wzajem będących u siebie zakładników, a kroki nieprzyjacielskie dopiero we 24 godzin po uwiadomieniu rozpoczną się. Odpowiedź. Odwołuje się do Art: 2go. — Art: VII. Zaraz po podpisaniu kapitulacji, cofnięta od młynow (w których ziarna dla garnizonu i mieszkańcow mielone były) woda, nazad im przywrocana zostanie. Odpowiedź Zezwolono. — Art: VIII. Chorzy, którzy w fortecy pozostać muszą, aż do swego uzdrowienia będą opatrywani przez lekarzow i felerow Francuzkich; w tym celu potrzebne pieniądze dostarczane im będą, a po uzdrowieniu swoim odesłani zostaną pod konwojem Austriackim do forpocztow Francuzkich. Odpowiedź. Zezwolono, ci chorzy jednak po wyzdrowieniu swoim podlegać będą temuż samemu losowi co garnizon. — Art: IX. Osoby, które okazały skłonność swoją do zasad rewolucyjnych Francuzkich, równie co do osob, jak co do majątkow swoich zostaną nie tkniętymi, wolno im będzie sprzedać je lub zatrzymać, równie jak przeniesć się do tego kraju, iaki im się spodoba. Odpowiedź. To nie należy do wojskowości. — Artykuł X. Umowione warunki będą odfłane Generałowi en chef armii Francuzkiej przez oficera sztabu głównego. Odpowiedź. Zezwolono, jednak dopiero nazajutrz po wyjściu z fortecy.

Artykuły Dodatkowe 1) Po podpisaniu kapitulacji brama Nicea wydana zaraz będzie jednemu batalionowi Austriackiemu. 2) Dani będą nawzajem z obu stron zakładnicy. 3) Jutro z rana oddane będą officerowi od inżynierow i artylleryi sprzęty forteczne, równie jak magazyny kommissarzowi cywilnemu. — Działo się w Coni d. 3 Grud: 1799. — Jan Xże de Lichtenstein F. M. L. i kommanderujący armią oblegającą. — Clement szef brygady kommandant fortecy. — Lavoiz szef artylleryi. — Prudhomme szef korpusu inżynierow. — Ginnend, Ramme, Corti.

Gazeta Dworska względem terazniejszego biegu rzeczy we Francji, tak się tłumaczy. „Uzbrajania wojenne we Francji przedsiębrane, nie czynią żadney nadziei do prędkiego pokoju, którym dzienniki Francuzkie chcą umyśli usypiać, lubo same się sobie przeciwią, ogłaszając wiadomość o utworzeniu nowego korpusu z 4 battallionow piechoty, 14 szwadronow kawaleryi i 1 kompanii konney artylleryi składać się mającego, równie jak o innych przygotowaniach. — Nowa pułnoca armia składając się ma z 10 tyśięcy ludzi ostatniej konstrypcyi równie jak z części kawa-

leryi Francuzkiej która Hollandyą opuściła. Armia Renńska ma być wzmocniona do 50 tyśięcy ludzi przez battalliony z wewnątrz Francji w marszu będące. — Gdybyśmy przygotowani te uważali tylko za środki roztropne do tym łatwiejszego otrzymania pokoju dążące, wszolako proklamacya ministra wojennego Berthier rzuca zawsze podeyrzenie na stałe skłonności Francji do wojny. — Dzienniki Paryzkie nie śmieją wprawdzie twierdzić aby nowy rząd Konsularny nie pragnął pokoju, lecz tłumaczą się w sposobie ikromniejszym. Francja (mowią one) może być dumna z Konsulatu swego, Rzym/ki nieumiał się inaczej utrzymać jak przez ciągłą wojnę, nasz utrzymanie swoje chce iedynie przez pokoy pozyskać. Mężowie! (mowią dalej też dzienniki) nieprzyjaciele wasi utrzymują wprawdzie, iż na wzor władcow Rzymskich nie każecie przed sobą nosić pękow Konsularnych, gdyż przed wami deportowani iść muszą. Lecz nie dajcie się w błąd wprowadzać, jeżeli polityka nie pozwala wam nosić w ręku rozczerki oliwney, Rzępte są już do tego wezwyczaione, iż się zaspakajają na słowa o pokoiu wyrzeczone przez swoich Regentow. W wojnie Numidyjskiej sami nawet Konsulowie Rzymscy podług postępowania Jugurty często niewiedzieli czy iest pokoy lub wojna? — Inne dzienniki przytaczają wypisy z dzieła Ob. Lacroix w którym wyraża: Sieyes wkrótce wyjdzie teraz na scenę z swoją Konstytucyą iak z nowym czakiem, w przekonaniu, iż i ta nie będzie ofatnią w terażniejszym stanie Rzeczypospolitey.

z Paryża dnia 6. Grudnia.

Konsulowie oznaymić kazali Anglikom, iż odtąd będą sami podług zwyczaju wojennego, opatrywać potrzeby ienow wojennych u siebie będących. Tym więc sposobem konwencya przed trzema laty przez Dyrektoryat z Anglią zawarta uchyloną została.

Buonaparte okazuje zawsze wielki wstręt ku wszelkim przekupniom i zdziercom. Wiadomo iż ten wstręt dzieli z nim oddawna Sieyes, którego obyczaje nadto są proste ażeby miał lubić pieniądze.

Ob. Jan Dalbarade bywszy kommandant w l'Orient, oskarżony iż przez niedozor był przyczyną spalenia okrętu nazwanego 14. Lipca został urzędownie uznany za niewinnego przez Kommissyą morską zasiadającą w Paryżu, która przywrocila go do posiadane-go dawniey urzędu.

Lata nierówny liczby są latami klimakterycznymi dla Konstytucyi Francuzkiej. W roku 1789 zniszczona iest Konstytucya Monarchiczna; Konstytucya roku 1791. zniesiona iest przez rewizyą; w roku 93. Konstytucya mieszaną zastąpiona iest przez Konstytucyą Demagogiczną; w roku 95 konstytucya Dyrektoryalna obala konstytucya 93. roku; nakoniec w roku 1797. Prawo 19. Fructidor zadaje znaczny szwank konstytucyi 95. która w 1799. cios śmiertelny odbiera.

Kancellarya Centralna Kantonu Paryzkiego ogłosiła co następuje: „Kancellarya centralna uwiadomiona, iż złe myślący ludzie roznoszą wieści, iż konstrypcyi i rekwizycyonisci nie są już więcej obowiązani zgromadzać się pod swoje chorągwie, mniema być potrzebą uchronić swoich współ-obywatelow od tych zdradzieckich i nieprzyjaznych poduszczeń, których sprawcow przytrzymywać i arestować

rozkaże. Gdy Rzpłta w okazałej postaci zatrudnia się przygotowaniem trwałego i chwalebnie-go pokoju, nie jest to moment umniejszenia sił swoich wojskowych i oddalenia z obozów młodziuż Francuzkiej. — Administracja centralna — (podpisano) Dubos, Pils, Dubois.

Egipt. — Szeryf Mekki do Obywatela Pous-sielgue generalnego intendenta skarbu.

„Daneś nam w liście twoim do zrozumienia, iż nasi poddani przymieszali się do nieprzyja-cioł waszych; lecz niech ci nie będzie tajno, iż nikt z tych którzy nam są podległymi, nie-miał nigdy żadnego związku z Agentami o których wspominasz; może niektórzy pogra-nicznicy Arabowie przeciwko wam oręż podnie-śli. Donosił mi wam także, iż należące do nas statki weszły do portu Suez. Mogą one służyć na przewiezienie szanownego Kisouch i Schor-reh. Możesz ten kosztowny skład złożyć w ręce naszego Agenty Mohammed-ibn-el-Hafsein, który całą naszą ufność posiada i który za po-mocą Boga przeprowadzi ich całych i nienaru-szonych. On to wam oddał list nasz. Donoszę ci także, iż mamy okręt o trzech masztach, a inny o dwóch; pierwszy nazwany Tatahhaet-bar'y od 32. armat; drugi Ty-d'allah od 14. Jeden Szeryf z naszych okolic Esseyd-Moham-med-Agyl ma także dwa swoje własne okręty o trzech masztach, i jedną galere o dwóch, lecz ponieważ jest u nas w zwyczaju wysłać je co-rocennie na brzegi Indyjskie z ładunkiem towa-row z Hhegaz, które zamieniają za towary In-dyjskie, upraszamy cię zatem o cztery pasz-porta, ażeby okręty Francuzkie zpotkawszy je na morzu Indyjskim i Hhegaz, żadney im nie czyniły w powrocie napadzi. Skoro tylko od-bierzemy te paszporta, pośpieszymy za pomo-cą Boga wysłać te flotyllę naładowaną osobli-wościami iakie wydaie Hhegaz na brzegach i w portach Indyjskich, które do nas należą. Zecniecie iak narychle przesłać te pasz-porta Kapitanom tych okrętów które już są w gotowości do popłynienia. To jest wszystko o cośmy do was pisać mieli. Spodziewamy się, iż nasza zobowiązana korespondencya nigdy przerwana nie będzie.

Wyrokiem r. Mefsidor Buonaparte zniósł wszystkie opłaty wybierane przez Kadych lub ich Sekretarzów na koszt administracji spra-wiedliwości, a nakazał wybierać po dwa od sta-wości rzeczy o którą spor jest rozpoczęty, połowa tego ma iść na zysk sędzię, druga po-łowa na koszt dla sekretarzów i wydatki są-dowe. Wydał wyrok kassujący każdego urzędnika sprawiedliwości, któryby więcej nad tę cenę wymagał.

W bitwie pod Abukir popłoch i trwoga tak była wielka, iż szalupy kanonierskie nieczy-niły żadnego starania na uratowanie rzucają-cych się w morze Turków. Kusein-Seid-Musta-fa Basza przywoził z sobą wielki zapas fute-r, kawy i pieniędzy dla podzielenia ich na podarunki i zjedzania sobie przez to stronników, to wszystko zabrane zostało.

Naiechanie Egiptu przez bitwę pod Abukir zawiedzione, ułożone było pomiędzy flotą Tu-recką i niedobitkami Mameluków. Murat Bey pomknął się z wyższego Egiptu z resztą swo-jej armii dla napadnięcia naszych wojsk z ty-łu, tym czasem gdy wylądowali Turcy mieli na nich z przodu uderzyć, lecz Francuzi u-przedzili ich pomknawszy się w dostatecznej liczbie na wstrzymanie nieprzyjaciela.

W tych dniach G. Brune przybył do Paryża. — Przewo-dnicy Generała Buonaparte którzy powrócili z swoim wo-dzem z Egiptu, zabawiwszy 25. dni w Walencji, przy-byli dnia 25. p. m. do Lugdunu, a na 15. t. m. stanęli ma-ją w Paryżu.

Wszyscy się zgadzają, iż plan Konfitytucyi przez Sieyesa proponowany, doświadczył wielkich odmian. Mo-wią iż Buonaparte nie pochwałił myśli o Wielkim Ele-ktorze. Zapewniają iż Daunou, Boulay i Chazal mają sobie polecone przejrzenie nowego planu. — Pewną jest rzeczą, iż plan Konfitytucyi Sieyesa niepozyskał wię-

kszezy liczby zdań osob którym był powierzony. — Karol Hesse wyszedł z więzienia Conciergerie. — Buonaparte polecił Ministrowi wojennemu dzie-ło, które ma trzecią częścią umniejszyć koszt tego De-partamentu. — Dziennik Surveillant zapewnia, iż Buona-parte będzie pierwszym Konsulem, a Sieyes Prezydentem lądu nazwanego Sąd dozorczy Konfitytucyi.

Generał Mack wraz z swoim wyższym sztabem zna-yduie się w Paryżu i ma wkrótce wyjechać z instrukcjami sfołownymi do pokoju.

Dnia iutrzejszego odprawiać się będzie uroczystość Tolerancyi w kościele wdzięczności (St Germain l'Au-zerrois.)

Konfitytucya Republikantka nie jest jeszcze znaioma, a już każdy się krząta ażeby iey miejsca zajmował. Czy-liż jeszcze tak będzie iak dawniey. *ustęp się ztamtąd bo ia tam stanę.* (Przyjaciel Praw.)

Inny Dziennik wyraża co następuje: dzień w któ-rym nowa konfitytucya zacznie się ulkuteczniać, będzie dniem uroczystości i uszczęśliwienia dla Francyi. Po-wszeczną amnestya ogłoszoną zostanie za wszystkie prze-winienia w ciągu rewolucyi. Kobiety mianowicie i dzieci oczyszczą się z grzechu emigracyi. Otworzą się wszystkie drzwi, powiedziano będzie iednym: wy, którzy nieprze-staliście kochać waszey oyczyzny, w tenczas nawet kiedy was od siebie odpychała, a którzy wyszliście z niej u-nikając tylko pugałow zaboyczych, powróćcie na iey ono, wasz błąd iey błędem został zmazany. — Powiedziano będzie innym: Wy którzyście nigdy waszey nie ko-chali Oyczyzny, i dla których wszelaki rodzaj Rządu był zawsze celem nienawiści i potwarzy, wolno wam jest zostać lub odejść; a tę wolność mieć będziecie przez 3. mieściące, czas ten wystarczy wam na rozporządzenie waszych majątkow. gdyż wreszcie niechcemy ażebyście umierali z głodu. Lecz potym fatalnym terminie, jeżeli nie odejdziecie, bądźcie ostrożnymi w waszych mowach i waszych postępkach, najmniejsza nieostrożność wzglę-dem mającego ustanowić się Rządu pozbawi was wol-ności. Sprzykrajli nam się już przyganiacze i reakcyoni-ści; idźcie gdzie wam się podoba przyganiać i reakcyo-nować, lecz jeżeli rozpoczniecie wasze intrzygi we Fran-cyi, piorun nie jest tak szybki, iak będzie ukaranie wa-sze, pojdziecie doświadczać waszych reakcyow z tygry-sami kraiu Synhamari. To jest co będzie można powie-dzieć i obwoływać z dachow w dzień, gdy konfitytucya wydana zostanie.

Dzisiejszy Monitor wyraża: Plany konfitytucyi od-mieniają się z każdym dniem i z każdym dziennikiem. Wczoray trzy izby były ustanowione, dziś W. Elektor znieliony. Nie chcemy przeto nic mówić o nowej kon-fitytucyi dopoki urzędownie podana nie będzie. — Zaczyna-ją tu rzucać różne podejrzenia na Buonapartego, i u-trzymują, iż dąży do objęcia władzy najwyższej. Na po-parcie zdania swego kładą medale po traktacie w Campo Formio dla niego bite, z napisem: Dał nam zwycięztwo i pokoy, chcąc przekonać, iż Buonaparte kazał bić ten medal dla rozdawania go w dzień swoiey koronacyi. — W Maçon obraz Buonapartego znieważono. — Dziennikarze nasi zwracają teraz uwagę na literaturę Niemiecką mia-nowicie polityczną. Zalecają nadewszystko Rozmowy Wielanda i pismo Wolfa o przywróceniu zakonu Jezui-tów. — Wyszło tu pismo pod tytułem: Życie Sieyesa i ie-go opinie polityczne ułożone z oddzielnych ulomkow pism iego, pełne podchlebstw z których Konsul bardzo nie jest kontent. Wreszcie publiczność nadto jest przezorna aby nie doyrzała celu tego pisma, a Sieyes nadto jest zatrudniony interesami publicznymi, aby miał [najmniejszą] zwracać bacznosc na takowe podstępny. — Listy do Egi-ptu mają być podług ogłoszenia ministra wojennego na Tulon adresowane. Konsulowie żądają pewney części dobr narodowych dla wdowy G. Duphot zamordowanego w Rzymie.

Generał Moreau wyjeżdża dziś na obięcie kommen-dy nad połączonymi armii Dunaju i Renu.

Konsulowie wydali poselstwo do komisji Rady 500 stosowne do zoldu armii wschodu, i do rozpoczęcia na ten koniec pożyczki 15 milionow. Bankierowie i ne-gocyanici złożyli dnia wczorayszego dwa miliony na ra-chunek ratu, które przyobiecali Rządowi.

Wiadomo jest z pewnością, iż Konsulowie Francuzcy wydali rozkaz swoim komissarzom w czterech przyłą-czonych Departamentach, ażeby tam żadnych niewpro-wadzali odmian, to wszystko co dotąd było zrobione ma być uważanym iako tymczasowe. a przyłączenie tych De-partamentow do dawnego terytorium Rzpłtey jest wię-ciej niż kiedy niepewnym. (Gazeta Narodowa)

Dnia 2. t. m. karb wysłał 500 tysięcy frankow do armii Włoskiej. Rapporta od tej armii przybywające, wyrażają iż ostatnia bitwa była dla nas nierównie krwawszą niż była pod Novi, i donoszą, iż jeżeli Rząd nie zaradzi da-zercy, wkrótce żadnego nie zostanie żołnierza (Propaga-teur.)

Zapewniają, iż Konsulowie od niejakiego czasu po-roznieżni już się pogodzili. Konfitytucya już jest przygota-wana, i ogłoszenie oney na końcu tego miesiąca przyobiecane (Publiciste.)

Barthelemy stara się o wolny powrot do Francyi, i jeżeli tego nieotrzyma, zamysła pojechać do Ameryki. — Donoszą z Guignes Departamentu Sekwany i Mariny pod dniem 2. t. m. „Generał Lafayette przybył dnia wczorayszego wieczorem do swego zamku Fontenoi przy Chau-me w tymże Departamencie. Zdrowie jego jest ołlabio-ne; małżonka iego jest jeszcze słabszą.

Proklamacya Ob. Buonaparte Konsula Rzpłtey do armii wschodu: „Żołnierze, Konsulowie Rzpłtey częś-cio się zatrudniają armią wschodu. Francya zna cały wpływ waszych zwycięstw na poprawę swego handlu i polor świata. Myśl moja częś-cio mnie wposród was stawia. W iakimkolwiek stanie postawia was wypadki wojenne, bądźcie zawsze żołnierzami z pod Rivoli i Abukir, a bądźcie niezwykczonemi. Mieście w Kleberz też samą ufność, iakąście we mnie mieli, zaśluguie on na nie. Żołnierze pomysłcie o dniu, w którym zwycięzcy po-wróciecie do waszey Oyczyzny, będzie to dzień radości i chwały dla całego Narodu.

z Paryża dnia 7. Grudnia.

Buonaparte polecił Ob. Monge członkowi Instytutu we Francyi i w Kairze, ażeby złożył w Bibliotece Naro-dowej trzy rękopisma Orientalne in folio; pierwszy jest w języku Tureckim, dwa w Periskim.

Zapewniają iż imiona nowych urzędników i osób składających nowe władze, a nawet Elektorow, razem z nową Konfitytucją będą ogłoszonymi.

Czytamy w iednym dzisiejszym piśmie: „Lord Gren-ville znajduje się w Paryżu. Wczoray widziano go wy-chodzącego od trzech Konsulow, co niekaze już wątpić iż w tym momencie traktują o pokoy. — Dnia 3. Tal-leyrand dał wielki obiad dla 40. Dyplomatyków.

Donoszą z Brest pod dniem 30. „Wyprawiono ztąd dwa całkowite bataliony artylleryi marynarckiey w każ-dym po 6. armat, które udać się mają do Nantes, a złą-czone z innemi z portow l'Orient i Rochefort, formować będą brygadę pod dowództwem szefa brygady Herculade, i będą pod rekwizycją Generała kommandującego He-douville. Wojska Hiszpańskie czynią służbę lądową na miejscu kanonierow marynarki, którzy wyszli przeciwko Szuanom w Bretanii.

Od zachodnich Departamentow dochodzą coraz po-myślniejsze wiadomości o uspokoiniu tych stron. — Sła-wny Sergent członek okręgu Paryzkiego w dniu 10. Sierp-nia i ieden z bohaterow Wrześniowych, sprawuje zawsze funkcyę Komissarza Rządowego przy Administracji szpi-ralow wojskowych. — Od kilku dni na ulicy Feydeau zgromadza się wielka liczba Obywatelow do iednego Siodla-rza, któremu Xieźna d'Ofsun rozkazała zrobić wspaniałą karetę, mającą kosztować 200. tysięcy frankow.

z Hagi dnia 7 Grudnia.

Zaledwo G. Kellerman został instalowanym iako Ge-nerał kommandujący Armiami Francuską i Batawską, gdy odebrał przez przybyłego z Paryża kuryera rozkaz udania się iak najszybciej do Konsulow. Ten rozkaz przywieziony był ostatniego Wtorku, i tegoż dnia Kel-lerman pożegnał się z Dyrektoryatem Batawskim, a kom-mendę oddał Ob. Desjardins najstarszemu Generałowi Dywizyi w tej Armii, a nazajutrz wyjechał z dwiema Ad-jutantami.

G. Desjardins który się znajdował w Utrechie przy-był tu na tymczasowe obięcie najwyższej kommandy; Nie wiadomo czyli G. Kellerman powróci.

Dyrektoryat wydał proklamacyą stosowną do uroczy-ści która się ma odprawiać dnia 19 t. m. i do sposobu w iakim ma być obchodzona w całym kraiu Rzpłtey. Na ostatniej fessyi Ciało Prawodawcze potwierdziło Dekret przedłużający na cały rok zakaz wprowadzania w kraie Rzpłtey wszelkich towarow z manufaktur Angielskich.

z Konstantynopola dnia 11 Listopada.

Deputowani z wysp Weneckich którzy tu przybyli dla dowiedzenia się czego się spodziewać mają, otrzymali na końcu przeszłego miesiąca audyencyą u ministrów Porty, i odebrali odpowiedź, iż nie w tej mierze postanowio-nym nie będzie, aż do powrotu dwuch kuryerow któ-rych Porta do Petersburga i do Wiednia wysłała. Ci ku-ryerowie już powrócili, lecz zdaje się, iż układy wzglę-dem tych wysp wystawiają daleko więcej trudności niżeli z razu mniemano; ponieważ na drugiej konferencyi Ministrów Porty oświadczyli Deputowanym, iż los ich wysp nie będzie ostatecznie między sprzymierzonymi Mo-carstwami urządzony aż przy powszechnym pokoju.

Elkadra Turecka która do tego czasu krążyła przed *Palermą* i na brzegach *Sycylii* powróciła na *Dardanell*; bliskie trzecia część ekwipażu tej eskadry została zabita lub ranna w tej kampanii; z resztą nasi wojownicy mocno się ulkarzają na *Neapolitańczyków*.

Postępowanie *Krymaka* czyli komendanta W. Wezyra zdaje się mocno obrażać Portę, i mówią o bliskim jego z urzędu złożeniu.

Trudności zaszły pomiędzy *Dżezarem* Bafzą *Akry*, i W. Wezyrem, nie są jeszcze uprzątnione; Pierwszy zawsze się wzbrania połączyć swoje wojska z wojskami drugiego tak dalece, iż Porta zdaje się w przykrej niepewności iak łobie w tej okoliczności postąpić.

Pokoy z *Basmanem-Oglu* nie długo był trwałym; dowiadujemy się, iż czyni przygotowania do wojny, iż żąda ażeby mu przyślano głowy wielu Osob pierwszego rzędu, i że sagraża rozpoczęciem kampanii.

Dnia 5 t. m. Lord *Elgin* Ambassador Nadzwyczajny W. Brytanii przybył tu z swoją Małżonką i przywiozł wspaniałe podarunki dla W. Sultana; wkrótce po swoim przybyciu odprawił długą konferencję z G. *Tamara* Ministrem *Rossyjskim*.

W tych dniach przybyło do kanału wiele okrętów wojennych *Rossyjskich* płynących na środkiemne morze, i widzieliśmy także przyprowadzony tu okręt od 74 armat który świeżo wybudowanym został na warsztatach *Hera-klei* w *Kappadocyi*.

Porta rozkazała Mocarstwom *Barbaryjskim* Ferman nakazujący im wstrzymanie rozbojów morskich, które ich Korsarze przeciwko przyjacielskim Mocarstwom wykonywają, spodziewamy się, iż to dobry skutek przyniesie.

z *Petersburga* dnia 26. Listopada.

Gazeta Dworska ogłasza co następuje: z *Gacyna* dnia 22. Listopada. „Dnia dzisiejszego w tutejszym pałacu Imperatorskim było wielkie zgromadzenie Senatu, które Imperator Jmć bytnością swoją uczcił raczył. O godzinie 10. zrana zebrał się Panowie Senatorowie, to jest *Xiąże Galiczyn, Xiąże Szezerbatow, Xiąże Wolkoński, Hrabia Szeremetow, Xiąże Jusupow, Szewstunow, Rehbinder, Szepelow, Engelhardt, Baron Wasiliew, Hrabia Bezborodko, Walujew, Xiąże Gagaryn, Saburów, Kolo-kolow, Hrabia Golowin, Guriew, Sablukow, Dershowin, Howen, Mołichanow, Hrabia Golowin, Koshin, Turbejew, Kaminin, Troczyński, Alexejew, Hrabia Ili-skoj, Szeltuchin, Xiąże Szezerbatow 2gi, Czeli-czew, generalny Prokurator Bekleszew, i Ober-Prokuratorowie Kozodawlew, Ruridin i Dmuriw* do przeznaczonej sali w pałacu. O godz. 11. Imperator Jmć udał się do teyże sali i był przyjmowany u schodów przez Senatorów, generalnego Prokuratora i Ober-Prokuratorów, i szedł wraz z W. Xiążciem następcą *Cesarowiczem Alexandrem Pawłowiczem*. Zafidusz Imperator na wielkim krześle i pozwolwszy Senatorom ułożyć sobie iak nayspokorniejsze dzięki za udarowanie felfiy swoją bytnością i dozwolił talkawie wszystkim Senatorom i Prokuratorom przystąpić do pocałowania ręki. Sella Senatowi pod prezydencją następcy tronu *Cesarowicza W. Xiążca Alexandera Pawłowicza* dalej się ciągnęła, lecz czytanie Ukazów i Memoratów przerwało przybycie sekretarza stanu Imperatorskiego *Pana Neplujowa*, który oświadczył generalnemu Prokuratorowi nayswyższe ukontentowanie Imperatora Jmci w tych wyrazach: *„Iż Imperator Jmć jest z d ficy-zej felfiy zupełnie kontent, i gotów jest oddać zawsze ile razyby okoliczności ważniejsze tego wymagały, sam go osobie swoiey do Senatu przychodzić. — Generalny Prokurator doniósł o tym Senatowi, a Senat też nieoszacowaną iakę Imperatorską przyjął z nayswyższymi uczuciami nayspokorniejszych dzięków. Po odbyciu potem interesów solwował felfiy o godzinie pierwszej po południu.*

Dnia 29. Listopada.

Gazeta dzisiejsza Dworska ogłasza, iż Imperator na zalecenie *Generalissimusa* Xiążca *Italickiego* Hrab: *Suwarow* Rymnickiego za otrzymane zwycięstwo nad *Francuzami* w marszu przez *Alpy*, rozkazał pośląć 85 oficerom order *S. Anny* 2giej klasy powiększanej części brylantami osadzone, a 116 oficerom order 3ciej klasy. — Na zalecenie zaś G. L. *Essen* 15tu innym oficerom za otrzymane zwycięstwo w *Hollandyi* tyleż podobnych orderów.

z *Kolonij* dnia 5 Listopada.

Od dnia 26 Listopada przybyło do naszych okolic 16. Batalionów i kilka regimentów kawalerii idących z *Hollandyi*, te wojska udać się miały do armii G. *Lecourbe*, lecz nagle odebrały rozkaz przeciwny i rozłożone są w *Akwizgran*. Czynną tu rozmaite względem tej odmiany domyśli, lecz nayspokorniejszy ten, iż Rząd *Francuzki* jest prawie pewnym pokoyu z *Austryją*.

z *Norymbergi* dnia 8. Grudnia.

Arcy-Xiąże *Karol* wydał do rozmaitych Xiążąt cyrkulów *Frankońskiego, Szwalbkiego i Bawarskiego* z głównej kwatery w *Donaueschingen* pod d. 27. p. m. godne zażenowania i ważne pismo następujące. „Czucie naysmocniej nagłej konieczności, pobudza mnie do tego, abym się z wami rozmowił nad okolicznościami, które dla wspólnej sprawy Rzeszy Niemieckiej mogą być klęską nayswiększą. Z żalem przychodzi mi czynić uwagę, iż znowu prawie powszechnie podchlebiać sobie zaczęto (przez wzgląd na naysnowsze zdarzenia we *Francyi*,

które tamże nayswyższą władzę w inne ręce oddały) nadzieją tyle razy zawadzoną bliskiego pokoyu, a w tym tak zawczesnym domysle wzięto powód do zaniedbania kontyngensu i innych obowiązków do Rzeszy przywiązanych, właśnie iak gdyby już to potrzebnymi nie były. Serce Niemieckim uczuciem natchnione i umyśl tytu smutnymi doświadczeniami nauczony, nie powinien popępniać żadnego podobnego kroku nieostrożności. Krok takowy wydarłby nam właśnie iedyny szrodek do zawarcia przedkieru i równie na przyzwolitych iak i sprawiedliwych warunkach gruntującego się pokoyu, iłowem takiego, któryby mógł mieć niejakie bezpieczeństwo i trwałość. Przepis uzbierania się dzielnie do wojny, gdy kto pokoy zyskać pragnie, nigdy zapomnianym być nie powinien, a my otrzynamy go tym prędzszym i lepszym, kiedy nieprzyjaciel będzie widział, iż jesteśmy w stanie dalszego prowadzenia boju, w przypadku gdyby chciał trwać w swoim groźnym tonie i przepisywać nam pokoy pociągający za sobą sam tylko wytyd i uziarnienie. Az nadto często oszukiwani byliśmy czynionemi nadziejami przez *Francyą*, abyśmy mieli znowu się mamieć przez nowe u niej zdarzenia, i usypiać w przygotowaniach do obrony. Zawsze widzieliśmy iż każda nowa fakcja we *Francyi* mocno o pokoyu gadała nie dla zawarcia go pod łuszeniem warunkami, lecz w celu zyskania dla siebie opinii ludu, iż wszystkie fakcje gadały o pokoyu, a iednak ciągle nową wojnę rozpoczynały, a pod tym słowem Pokoy nie co innego rozumiały iak zniszczenie swojego nieprzyjaciela. Zdarzenie nowe we *Francyi* pod dniem 9. Listopada, kiedy się bliżej nad nim zażenowujemy, nie jest tego rodzaju, aby miało razem tak wielkie u nas zyskiwać zaufanie. Część osob, które władzę nayswyższą sobie przywłaszczyły, są też same co równie przez swoje zasady iak przez całe życie publiczne, wszystkim mocarstwom, które nie tak są iak ich naród urządzone, śmiertelną nienawiść i wieczną nieprzyjaźń zaprzysięgły, wiele z rozmaitych mocarstw upadek przypawiały, a iuue wśród pokoyu zdradzieckim sposobem uziarniły. Duch publiczny nie jest tyle do pokoyu skłonny ani ię takim w pismach publicznych okazuje, często nadto wyraźnie dziennikarze powtarzają, iż terazniejsza rewolucya ten tylko ma zamiar, aby Rzętę wywyższyć znowu do rangi, iaką powinna mieć w *Europie*. Powłtań przeciw zruconemu Dyrektoryatowi nie dla tego, że wojnę rozpoczął, lecz dla tego że ią nieszczęśliwie prowadził, nie dla tego, iż żądnych nie zdobył prowincyów, lecz dla tego, iż wiele ich utracił. W proklamacyach *Francuzkich* pierwey zawsze zwycięstwa, a dopiero pokoy przyobiecany bywa, tak dalece, iż dla pokoyu okoliczności ieszcze nie dosyć przyznaniami okazują się, i że wprzód należy szczęścia wojennego doświadczyć. Minister wojenny publicznie ogłasza, iż będzie iarać się o wzmożenie i wszelkie potrzeby armii, a nawet dzielić z niemi będzie niebezpieczeństwa iak tylko pora roku i przyiać zacznie otworzeniu kampanii i przygotować dla nich nowe tryumfy. Gdyby nawet niechcieliśmy żadnej nieufności w terazniejszych władzach *Francyi* pokładać, to i tak terazniejsza rewolucya we *Francyi* nie jest tak mocna, aby się można było iusnąć na to, iż nie będzie wywroconą iak wszystkie poprzednicze. Nakoniec wszak tu nie idzie o sam tylko pokoy (nazwilk, które każdemu zawieszeniu broni nadać można) ale o bezpieczeństwo i warunki pokoyu, o które właściwie potykamy się, warunki, iakich honor, godność, wolność, niepodległość Rzeszy Niemieckiej i nienaruszalność naysroźszych traktatów wymagają. Idzie tu o pokoy Rzeszy i sprawiedliwy, przyzwolity, i trwały, przez któryby religia, własność, porządek obywatelski, konfitytura Rzeszy zabezpieczone były. — Przeto wzywam was abyście te uwagi przyieli sercem waszym patriotycznym, a zapewne uznacie wraz zenną iak roltropną przeczność w nayswyższym stopniu wymaga, aby przez omamienie bliskiego pokoyu i umiarkowańszych zasad, nie usypiać w bezczynności, ani nie złożyć broni, aż dopoki pokoy podpisany nie zostanie. Uznacie wraz zenną potrzebę, nie iępożnienia szrodków do obrony, przeciwnie owszem uznacie, iż teraz jest moment bardziey iak kiedy podwojenia usiłowań, wzmożenia potęgi, tudzież odnowienia i potwierdzenia wyroków do obrony Rzeszy iako też ukłeczenia ich z całą dzielnością dla wytławienia przeciw nieprzyjacielowi (niech będą iakie chcą jego zamiary) potężney masy sił. Przez taką tylko groźną siłę wojenną nieprzyjaciela może być wstrzymanym od dalszych niszczących ataków, klęski wojenne zmniejszone lub ukończone, warunki przy pacyfikacyi poprawione, nakoniec pokoy przyspieszony, iaki w iłtocie godny byłby tego nazwiska, a liczne ofiary, które od tak dawna dla niego lożyliśmy, zostałyby nadgrdzone.

(Podpisano) Arcy-Xiąże *Karol F. M.*

z *Szwabii* dnia 5 Grudnia.

Gazeta polityczna wojenna w kwatery Arcy-Xiążca *Karola* wychodząca zawiera w iobie dawniejszy list okólny Arcy-Xiążca pod dniem 10 Listopada wydany, do którego przyłącza ieszcze następujące uwagi: „Wszystkie dotąd środki Konsulów w *Paryżu*, wydały nie mogącą się ukryć skłonność, która bardzo rożna jest od ducha rewolucyjnego, wszystko niszczącego i pochłoniającego iakim był natchniony dawny Dyrektoryat. Ludzkość przynajmniej każe nam się spodziewać, iż zbliżać się umyśli zaczyną do rozsądnego rzeczy porządku. Wśród tey iednak nadziei, byłoby zdradą kraju gdybyśmy nie dawali baczności na uzbierania *Francuzkie*, gdybyśmy zważyć nie chcieli, iż zawsze gdy o pokoyu gadają, razem prawie przy każdej okoliczności wzmiarkują o potrzebie nowych zwycięstw, które dopiero pokoy przyniesie maig. Gdyby nawet terazniejsza partya we *Francyi* miała iateczną chęć i siłę, za co iednak ieszcze zaręczyć nie można

do zwalczania zasad Jakobinizmu niszczących wszelki porządek towarzyski, a przez to wstrzymania zapędów Rewolucyi, to iednak może się iey udać pokonać razem zmienność *Francuzką* i ambicyą panowania iaką się powodowali *Ludwik XIV.* równie iak Dyrektoryat, *Richelieu* równie iak *Barras*? Czyliż nie znalazłaby w prolecie ulubionym wszystkich *Francuzów* utworzenia Rzętę uniwersalnej lub monarchij, dostatecznych środków do odwołzenia przynajmniej na długi czas narodu od pokoyu? Ta uwaga dowodzi iasno ile odczuwa Arcy-Xiążca do wszystkich Xiążąt Rzeszy i Stanów chociaż poprzedzającą nayswiejsze we *Francyi* zdarzenia ieli łuszną.

General *Korsakow* nie tylko odebrał dymissyę, ale nadto rozkaz złożenia orderów i udania się nie do *Petersburga*, lecz do dobr wyznaczonych.

z *Donaueschingen* dnia 3. Grudnia.

Sami niewiemy iak teraz iłtoimy, odpoczynek oręza sam się przez siebie zrobił, armia znajduje się w swoich kwaterych. Oficerowie z trębaczą ustawicznie od *Francuzów* i do *Francuzów* idą. Co się układa niewiadomo, zdaje się iednak, iż treść negocyacyów więcey się ściąga do politycznych iak do wojennych interesów. Nawet generalowie adiutanci o niczym nie wiedzą. Zauwczay przybycie oficera *Francuzkiego* sprawia wyśbanie kurjera do *Wiednia*, a poprzybyciu kurjera z *Wiednia* często oficerowie do *Szwycaryi* oddelani bywają. Codzień bardziey ponawia się pogłółka, iż poydziemy na wygodne kwatery do *Szwabii*, iednakże wszystko ieszcze w iłtanie wojennym zółtaie.

Od granic *Austriackich* dnia 4. Grudnia.

Basman-Oglu rozpoczął znowu wojnę, na czelo 15. tylicy wojska ma być w marszu ku *Niffa* i *Belgradowi*. Inne listy wyrażają, iż *Basman-Oglu* zdobył już *Niffę*. — Na dniu 1. Grudnia w *Wenecyi* w Kościele *S. Jerzego* odprawił się Msza o *Duchu Świętym*, poczym Kardynałowie rozpoczęli konklawe. Kardynał *Ruffo* przybył tam ieszcze na dniu 25 Listopada z swoim General-Adjutantem, sekretarzem i spowiednikiem. — Hrabia de *Kalitef* nowy Ambassador *Rossyjski* przy Dworze *Wiedejskim*, oddał dnia onegdajszego pierwszą swoją w tey dostojności wizytę vice-Kancelarzowi *Pałłiwa*.

z *Stutgardu* dnia 6 Grudnia.

Xiąże *Wirtemberski* wydał pod dniem 30 Listopada generalny rekrut do wszystkich swoich poddanych, w którym się ulkarza do wszystkich zgromadzenia Stanów, od początku obiecia rządów przez siebie, mianowicie przez opór iego oycowilkim przygotowaniom do obrony, do których on wraz z innemi Xiążętami Rzeszy i Stanami wezwany zółta, iako członek Rzeszy. Widzi przeto obowiązkiem swoim uwiadomić Cesarza Jmci o tym tak przelępnym postępku, i osądził za rzecz przyzwolitą rozpuścić zgromadzenie Stanów.

z *Manheimu* dnia 9 Grudnia.

Dnia wczorajszego donieliono kommanderującemu tu i w *Neckereau* General Adjutantowi *Lacroix*, iż Arcy-Xiąże *Karol* odrzucił zawieszenie broni ułożone tymczasowo między G. *Starray* i Generaliem *Francuzkim Lecourbe*. Atoli zdaje się, iż znowu zezwolono na krótki spoczynek. Tym czasem *Francuzi* czynili przygotowania na utąpienie z miasta. O 2 godzinie po pólnocy garnizon *Francuzki* wyszedł przez most *Reisky*, a o 3 batalion wojsk *Palatynskich* pod kommandą Pułkownika *Wrede* wszedł do *Manheimu*. Wszystko się spokojnie odbyło, nadciągł potem korpus wojsk *Austriackich* z artylleryą, ten korpus postawił kilka arnat na wyspie *Muhlau* naprzeciw twierdzy *Reiskiej*. Przybył tu także wkrótce G. Hr. de *Starray*. — Tego poranku *Francuzi* opuścili ieszcze *Neckereau*; znajdujący się tam most na batach do drugiego brzegu zółta ściągnięty.

Dnia 12 Grudnia.

Wczoray w wieczor około godziny 8 z obu stron strzelano z armat wzdłuż *Renu* naprzeciw miasta tutejszego. Załoga iłtana zaraz pod bronią. Tym czasem G. *Wyllius* komendant terazniejszy miasta wstrzymał ogień, i wysłał trębacza do łańcu mostowego, poczym *Francuzi* strzelać przestali. — W mieście 9 domów zółta uszkodzonych, do kościoła jezuitów wleciała bomba, która organy uszkodziła.

z *Heilbron* dnia 10. Grudnia.

Obiedwie strony uzbierały się na nowo do wojny, ponieważ zawieszenie broni do skutku nie przyszło. Dziś 2000. *Bawarczyków* wkroczyło do naszej okolicy, ztąd zaś wyidzie wojsko *Wirtemberskie*, gdyż *Francuzi* zagrażają *Knibis*. Niedostatek żywności iłtanie się tu wzmagają.

z *Ratyzbony* dnia 10. Grudnia.

General *Xze Suwarow* przybył tu dziś z swoim wyższym iłtabem i stanął w klasztorze *Prufening* blisko miasta. Popołudniu nadciągnął tu także Regiment strzelców *Rossyjskich*, Regiment kiryllyerów, i Pułk kozaków. G.G. *Pankracion*, i *Gorczałow* ieszcze się tu znajdują.

Od brzegów *Renu* dnia 10 Grudnia.

Mówią, iż G. *Starray* z powodu zawartego zawieszenia broni, przez Arcy-Xcia *Karola* odwołany został od kommandy, i ta F.M.L. *Kerpen* ma być oddana. — Terazniejsze położenie armii, dla których *Ren* jest linią przedzielną, przyniesie naturalne zawieszenie broni, i obiedwie strony poydą na zimowe kwatery.

z *Hamburga* dnia 26 Listopada.

Konsul *Francuzki* *Lagau* wyjechał z *Altony* do *Paryża*. Wszystkie środki nawet dowoz gotowizny z *Lon-*

dynu w celu dzwignienia handlu naszego. mało pomagają. Perazniejszej interelli niezmą są w miarę dawniejszych, wiele także domów pamiętne na łwoie kłeski, nieśmiałą nie rozpoczynać, Bankructwa zawsze jeszcze trwają. Od 18 p. m. 24 domów znówu upadło. Lękamy się jeszcze o więcej. Wreszcie każdemu przyjacielowi moralności przykro jest być świadkiem rozmaitych matactw i wybiegów kupieckich, w ukryciu funduszów, lub w rozdrapaniu upadłych. Wielu handluje już pod innym nazwiskiem, gdy tymczasem z masy wspomnienia odbierają.

Zurich dnia 3 Grudnia.

Znaliśmy Lavater prześlatał Dyrektoriowi Helweckiemu nadpłynący list który Rząd nasz kazał ogłosić.

Krotka przelotna wolnego Helwy. Jeden tylko jest głos w Helwy, a ten głos wyraża: Lepiej mieć Francuzów lub Austriaków, niżeli Rząd terytorialny. Jeżeli Rząd Helwecki ułożył plan przyłumić wszelką ufność, oburzyć wszystkich przeciwko sobie i nowemu porządkowi, tudzież rozniecić wszędzie bez ugaszenia pożar buntu i niecawości, nie może tego lepiej dokonać jak przez te środki które dziś przedsiębierze. Mam fobie za powinność Obywatela Dyrektoriowi dać wam te przelotne. Rządy nie mogą tak tylko tym sposobem używać głosu ludu. Obowiązany jestem donieść wam za rzecz pewną, iż ułożył się przeciwko wam mocno popierane oskarżenie, jeżeli nie przedświadczenie jak narychlejszych środków: 1.) Ażeby wszyscy Helwetowie deportowani, którzy jeszcze nie powrócili do łwoie Ojczyzny, i którzy po swym examine nie są przekonani o żadne wiadome zbrodnie, mogli do siebie powrócić. 2.) Ażeby procesy równie niekremny jak gorszy i niesprawiedliwy podniesiony przeciwko tymczasowemu Rządowi w Zurich, był jak narychlejsze zatarty. 3.) Ażeby zniesiona dziedzina (ta kosiola i własność o ziemie wolająca kradzież) została powrocona, i ażeby więcej niż 3 tyłacie Kaplauow i Nauczycielow wyrwać z rozpacz przez wypłatę pewną, rychłą i całkowitą. Niespodziewam się Obywatela Dyrektoriowi ażeby podług obrzydliwego i tyranickiego zwyczaju, którego Rząd dawny byłby się wstydził, miałbyście odrzucić pismo moje, i pomnożyć nienawiść którą już przeciwko wam cznie kilkakroć to tyłacie Helwetow w tyłkich Kantonow, i wielu nągodniejszych Francuzow w kraju naszym i za krajem będących. — Pozdrowienie i szacunek jeżeli nie użycie na złe waszej władzy, lecz jeżeli ją na pożytek obrócić zechcecie. — W Zurich w Sobotę zrana 23. Listopada 1799.

(podpisano) J. G. Lavater Pr. St. Piotra.

Dnia 4. Grudnia.

General Massena w dzień swego wyjazdu prześlatał nadpłynący list naszej Muncypalności: „Opuszczając Helwecką dla obięcia komendy nad Armią Włoską, doznaję szczególnego uczucia przy oddaleniu się z Zurich, to miało tak dla mnie miłe, gdzie przez kilka miesięcy bawiłem. Nie mogę bez niespokojności widzieć go położonym w pośród wołk wojujących; i jeżeli go bronił i tak trolkowie zallani od zamieszkań i nieszczęść jakie zbyt często placom bitwy są zwyczajnymi, zawdzięczało mi to przez swoje względem Armii postępowanie, i przez trolkliwość dla rannych. Bądźcie Obywatela Administratorowie tłumaczami mego ukontentowania u waszych współziomkow, i oświadczenie im moje nader szczerze życzenie dla pomyślności i spokojności ich miało. — Pozdrowienie i Braterstwo. — MASSENA.

Massena puścił się w drogę dnia 30. p. m. wraz z swoim wyższym sztabem i 40. przewodnikami, iedzie prosto do Paryża. General Thureau dowodzi tymczasowo Armią, główna kwatera zostanie się w Winterthur.

Z Wetzlar dnia 10. Grudnia.

General Rywizy Leval do Magistrowi miasta Wetzlar. Donoszę W Panom, iż jeżeli na dniu 22 (13 Grud.) Wetzlar nie złoży w kassie armii w Coblenca summy 100 tyłcie frankow; miało to które ztaką zdradą poddało nieprzyjacielowi oddział 17 Regimentu jazdy, odbierze karę jaka mu jest przygotowana od surowości praw Rzeczypospolitej, a jeżeli przewyższająca nieprzyjaciół siła, mogłaby mi przeskoczyć w dopełnienie okazały za tak srogi postępek zemsty, przedzy lub później uczynić sobie sprawiedliwość potrafię. Nie przymuszajcie mnie W Panowie do ukutecznienia rozkazow, które mi już są w tej mierze przytłaczane. Zechcecie oddać odpowiedź od dawcy tego pisma. Pozdrowienie — (Podpisano) Leval

Z Warszawy dnia 24. Grudnia.

W przesła Sobotę JW. Józef Bończa Miałkowski Biskup Warszawski. Kawaler Orderu Orła Czerwonego, po odebraniu Bullach Stolicy Apostolskiej tak erekcyj Archidjakonatu Warszawskiego na Dycezyją, i tutejszy Kolegiaty S. Jana na Katedrę, iako też konfirmacyi swojej na to nowo erygowane Biskupstwo, w pałacu wasym, w przytomności Kapituły Katedralnej, Proboszczow i przełożonych klasztorow tutejszego miała, tudzież licznych duchowieństwa i wielu osób świeckich na ten akt zgromadzonych, jurysdykcyi swojej zaświadczając rządy Dycezyi swojej obiał, i W. JX. Adama Prałmowski Proboszcza Katedralnego Warszawskiego za sędzię delegowanego generalnego teży Dycezyi przeznaczając.

O B W I E S Z C Z E N I E.

Kommissya wspólna przez Najjaśniejsze dwa Dwory Cesarzkie i Królewsko-Prułki do upadłych części Bankow, to jest: UUr. Piotra Teppera, Karola Schultza, Fryderyka Cabrita, Prota Potockiego, Macieja Łyszkiewicza, i Dawida Heyzlera wyznaczona.

JOO. JWW. WW. i UUr. Leopoldowi Hrabu Beust summy czerw: zł: 500. na akcyę kompanij folney Bujkiej, i osobno czerw: zł: 50. przez Ur. niegdys Teppera, za dokumentami na to wydane, wypłacony. — Fergisson kwoty zł. 24. za towary z handlu pod firmą Arndt i Schultza; kredytem brane należący, z tegoż handlu na fa-

tysfakcyę malle Tepperowskiej wkazanej — Sukcessorom Władysława Gurowskiego summy czerw: zł: 485. do dwóch lkrptow, pierwszego 15. Maja, drugiego 16. Czerwca 1783. wydanych, i kłiąg kantorowych. — Sukcessorom Xiedza Henrich summy czerw: zł: 62. zł: 14. do kłiąg kantorowych. — Hermanowskiemu summy zł: 37. gr. 15. za towary z handlu lukienego brany należący. — Horodeński summy czerw: zł: 175. do wexlu, i drugie czerw: zł: 66. zł: 2. do rachunku JP. Podbięga powierzonych, winney. — F. Jabłonowskiemu kawalerowi orderu S. Jana, summy czerw: zł: 126. zł: 11. z większej summy czerw: zł: 226. zł: 11. za dokumentem dnia 21. Mca Listopada roku 1776. wydany, po opłaceniu summy czerw: zł: 100. wreszcie należący; — Iwego imienia Jaraczewskiemu summy czerw: zł: 405. do lkrptu 1787. i rewersow 26. Marca, 15. i 28. Kwietnia roku 1791. wydanych. — Brygidzie Jackowskiemu wdowie, summy czerw: zł: 27. zł: 9. za towary z handlu Tepperowskiego kredytem brane. — Ignacemu Krzuckiemu summy zł: 180. za naieim mieszkan w domu Tepperowskim, i osobno zł: 29. za towary z handlu lukienego kredytem brane należący. — Janowi Krasnodębskiemu Rotmistrzowi Kawali: Narod. summy czerw: zł: 216. do Blankietu dnia 12. Mca Lutego roku 1789. wydany. — Sukcessorom JW. Izabelli, pierwszego JW. Karasia, powrotnego slubu JW. Leduchowskiego małzonki summy czerw: zł: 80. do dokumentu w R. 1783. wydany. — Jerzemu Xciu Lubomirskiemu summy czerw: zł: 24. zł: 2. za towary w roku 1779. kredytem brane winney. — Salomei Maufiewiczowej summy czerw: zł: 150. za dokumentem dnia 9. Mca Listopada roku 1791. wydany JP. Hornowskiemu wypłacony. — Tekli Moszyńskiej summy czerw: zł: 5. zł: 13. za cło od iedney lkrzynki 15. Kwietnia 1791. wypłacony. — Tomaszowi Nabelskiemu summy czerw: zł: 68. zł: 11. gr. 15. za towary z handlu Tepperowskiego kredytem brane należący. — Janowi Olszyskiemu summy czerw: zł: 87. zł: 12. dnia 20. Mca Lipca roku 1789. wypłacony. — Stefanowi Ożarowskiemu summy czerw: zł: 7. zł: 8. JP. Hitzgeru w Krakowie dnia 9. Stycznia 1790. za sprowadzenie kufra bonifikowany. — Sukcessorom Augusta Ofteroth summy zł: 1520. gr. 22. za towary z handlu lukienego kredytem brane należący; — Iwego imienia Obrębskiemu wyjaśnienie interellu względem summy zł: 61.600. i zaltawy dobr Sitnic wraz z kalkulacyą powrocenia, lub nadmianionej summy zapłacenia. — Sukcessorom Adama Xcia Ponikiewskiego bywzego Podskarbiego Koron: summy czerw: zł: 20.307. zł: 13. do dokumentow i kłiąg kantorowych. — Jerzemu Potockiemu Staroście Tlomackiemu summy czerw: zł: 4546. do dokumentow i rachunkow. — Sukcessorom Podolskiego Kancelarza Czerskiego summy czerw: zł: 963. zł: 17. do rachunku roku 1778. sporządzonego. — Barbarze z Xiazgi Lubomirskiej Xcia Kalixa Ponikiewskiego małżonce, summy czerw: zł: 1000. do lkrptu 30. Czerwca 1790. wydany należący. — X. Franciszkowi Pawłowskiemu summy czerw: zł: 109. zł: 3. do kłiąg kantorowych należący; w różnych datach wypłacony. — Teodorowi Potockiemu Woiewodzie Belzkiemu summy czerw: zł: 220. do rachunku podpisany winney. — Sukcessorom Rzewuskiego Wojewody Krakowskiego summy czerw: zł: 6936. do lkrptu R. 1776. wydany, i osobno summy czerw: zł: 33. zł: 9. do kłiąg kantorowych należących, czyli raczej ogólny summy czerw: zł: 6972. zł: 9. — Franciszkowi Rzewuskiemu Marszałkowi Koron: summy czerw: zł: 8. zł: 7. za towary z handlu Tepperowskiego, kredytem roku 1782. brane należący. — Ignacemu Remiszewskiemu summy czerw: zł: 250. za asyguacyą X. Siemichskiego Superyora XX. Miljonarzy. Warszawskich dnia 3. Mca Stycznia R. 1787. wzięty, a przez XX. Miljonarzy niezapłacony. — Sukcessorom Xcia Radziwiłła Podkomorzego W. X. Litt: summy czerw: zł: 838. zł: 2. z rachunku od R. 1768. do R. 1773. prowadzonego należącego kapitałney. — Sukcessorom Radziwiłła Koniuszego Litt: summy czerw: zł: 91. zł: 13. za towary R. 1764. kredytem brane należący. — Mikolajowi Xciu Radziwiłłowi summy czerw: zł: 32. zł: 15. za towary R. 1774. i 1775. kredytem brane należący; — Iwego imienia Ropp Staroście summy czerw: zł: 24. zł: 3. za Tracht w latach 1776. i 1777. wypłacony. — Sukcessorom JP. Riedel summy zł: 1003. gr. 22. za towary z handlu lukienego kredytem brane należący. — Jozefowi Szeptyckiemu Staroście Stanisławowskiemu summy czerw: zł: 39. zł: 11. za towary w latach 1772. i 1773. kredytem brane należący. — Tomaszowi Strzemboski summy czerw: zł: 100. za dokumentem na rzecz JP. Haller 1792. dnia 25. Sierpnia danym, wypłacony. — Sukcessorom Jerzego Sylwestrowicza summy czerw: zł: 650. do lkrptow R. 1787. i 1789. wydanych należący. — Sukcessorom Dominika Szymanowskiego czerw: zł: 48. zł: 16. za towary z handlu Tepperowskiego kredytem w R. 1782. brane wreszcie należący. — Xieźnie Sapieżynie Woiewodzinie Smolejskiej summy czerw: zł: 57. zł: 6. gr. 15. za towary w R. 1772. i 1773. kredytem brane należący. — Sukcessorom JP. Steinbüchel summy zł: 573. za towary z handlu lukienego kredytem brane należący; — Iwego imienia Turkulowi summy czerw: zł: 40. za dokumentem 7. Maja R. 1770. wydany należący. — Wilhelmowi Ludwikowi Tepperowi summy czerw: zł: 333. zł: 10. gr. 15. do kłiąg kantorowych. — Filipowi Tepperowi summy czerw: zł: 5857. gr. 15. do kłiąg kantorowych. — Janowi Troianowskiemu summy czerw: zł: 200. do kłiąg kantorowych. — Jozefowi Wybickiemu summy zł: 215. za towary z handlu lukienego kredytem brane należący. — Janowi Wołodkiewiczowi summy zł: 486. gr. 15. za towary z handlu lukienego kredytem brane należący. — Janowi Węglińskiemu summy zł: 720. za półroczne komorna, do kontraktu dnia 22. Czerwca w R. 1793. zawartego. — Janowi Zochowskiemu summy zł: 181. za towary z handlu lukienego kredytem brane należący. — Michalowi Zawadz-

kiemu summy czerw: zł: 100. dnia 26. Lipca 1788. R. za dowodem kłiąg kantorowych wypłacony. — Michalowi Zalewskiemu summy czerw: zł: 180. w latach 1784. i 1793. wypłacony. — Janowi Zagorjskiemu Sędziemu Grodzkiemu Krzemienieckiemu lub jego Sukcessorom, summy czerw: zł: 600. do dokumentu dnia 4. i 11. Lutego Roku 1791. podpisanego winney. — Dłużnikom, lub tychże pozostawionym małżonkom wdowom i Sukcessorom, albo dobr iakiejkolwiek natury posleflorom, z osób, spraw wyżey wyrażonych, i dobr ogólnie wstyklich nakazuie, ażebyście od położenia Pozwu niniejszego edyktalnego za tygodni ośm, czyli w ten czas gdy sprawa z regellru przyzwoitego do sądzenia przywołana będzie, przed sądem teży Kommissji w Warszawie w domu Tepperowskiego zwanym agituacyę się, osobiście, lub przez prawnie umocowanego Pełnomocnika stawili się; a to na popieranie Wierzyteli do majątku Ur. niegdys Piotra z Fergissonow Teppera bywzego Bankiera Warszawskiego ubiegających się, tudzież wyznaczonych przez też Kommissyę mally też Bankiera Administratorow i Prokuratora na rzecz teży mally czyniących powodow, którzy do Prawa sprawiedliwości, niemniej dowodow wyżey wymienionych, należność summy do każdego w łączności z pomiędzy pozwanych dowodzących, dopraszali się teży Kommissji, ażeby przerzeczonych Pozwanych, do zapłacenia summy wymienionych wraz z prowizyami do terminu satysfakcyi rachować się mianem, i wydatkami prawnymi, na rzecz teży mally obowiązując, i kłody wszelkie teży mally zwrocic nakazać, a to pod rygorem w prawidłach Kommissji, to jest niezwłoczny wstykliki majątku pozwanych exekwowaniem, i na satysfakcyę mally Bankowej wkazaniem. Zaczyni pozwani mają się stawic, i na to odpowiedzieć, albowiem czyli się stawia, lub nie, wszelako na terminie z niniejszego zapozwu przypadającym, zaoczny wyrok ostateczny przeciwko pozwany ogłoszony, i exekucya onegoż niezwłocznie wkazana zostanie. — Działo się w Warszawie w Kancellaryi teży Kommissji dnia 12. Mielkca Października 1799. Roku.

(L.S.) T. WĘDRYCHOWSKI S. K. B. Regent.

Kommissya wspólna przez Najjaśniejsze dwa Dwory Cesarzkie i Królewsko-Prułki do upadłych części Bankow, to jest: UUr. Piotra Teppera, Karola Schultza, Fryderyka Cabrita, Prota Potockiego, Macieja Łyszkiewicza, i Dawida Heyzlera wyznaczona.

W. Jerzemu de Bystran z Osoby, i iako niegdys Ws Adama de Bystran Kapitana Bratu i innym Sukcessorom w przyzwoitej iako komu należy asylytencyi, nakazuie, ażeby od daty w Gazetach umieszczenia niniejszego pozwu za tygodni ośm przed sądem Kommissji Bankowej w pałacu Tepperowskim na ulicy Miodowej tu w Warszawie odprawiającym się osobiście lub przez swego Pełnomocnika stawili się, a to na poparcie Wierzyteli Administracyi i Prokuratora Mally Kabrytowskiej Powodow, którzy stosując się do Dokumentu w Warszawie pod dniem 5. Kwietnia R. P. 1794. przez niegdys W. Adama Bystrana za siebie i Brata swego Jerzego na summy ogólną Czerw: zł: 1601 zł. 15. Massie Kabryta danego, areztując wszystkie wasze fundusze pozostawia Was o to abyście namienioną summy Czerw: zł: 1601 zł. 15. z przewidy i expensą pod rygorem exekucyi zapłacili. — Zatem Pozwani mają się stawic i na to odpowiedzieć; albowiem czyli się stawia lub nie? wszelako w Terminie niniejszego zapozwu przypadającym, zaoczny wyrok ostateczny przeciwko Pozwanym ogłoszony, i exekucya onegoż niezwłocznie wkazana zostanie. Działo się w Warszawie w Kancellaryi teży Kommissji dnia 19. Xbris 1799.

(L.S.) W. Lalewicz S. K. B. Regent mpp.

DONIESIENIA.

Przed 5ciu tygodniami znalazł woyt w Grochowie konia chłopkiego. Wzywa się zatem nieznaomy właściciel tego konia, ażeby nądaley do d. 9. Stycznia 1800. do niżej podpisanego Landrata zgłosił, prawo własności okazał przez dowody pewne, końcem odebrania tego konia za powrotem expensy, gdyż inaczej także koń dnia 10. Stycz. o godzinie 2. po południu na Sto-Krzyżskiej ulicy lub Nro: 1337. pól offerent przed itacyą niżej podpisanego Landrata sprzedanym zostanie, i właściciel z swoją pretensyą więcej Ruchanym nie będzie, o czym się Publiczności donosi. — w Warszawie dnia 17. Grudnia 1799.

W. JPan Paprocki Kopista bywszy w Departamencie Ikarbowym bywz: Rady Nieustającej, raczy donieść gdzie się znajduje do W. JP. v. Kahle Landrata Kraysu Warszawskiego, a w przypadku śmierci najbliższy jego Sukcessor, gdyż w tym teży W. JP. Paprockiego własny interes zachodzi.

Pewna osoba mająca znanomość w rozrządzeniu gospodarkim, uprawie roli i rachunkach, oprostę języka Polskiego, po Niemiecku dobrze mowi i Pisze, świadectwa wielkie ma; Zyczyłby sobie w dobrach znacznych funkcji Kommissarza; jeżeliby sobie kto życzył, może się zgłosić do Kantoru Korrespondenta, a dowodniejszą odbierze wiadomość.

Wierz Łaciński i Polski przy obięciu urzędu Biskupiego Warszaw: JW. Miałkowskiemu napisany, znajduje się w Kłigarni P. Szczepańskiego, cena gr. 7. i puł. Tamże także wierz o s. p. Papięzu Piusie VI. gr. 15.

U Królewskiego Kolektora Petiskusa Loteryi Berliskiej Klasyfikacy na Długiej Ulicy w Podkańskim Pałacu mieszkającego, 50. do rwszy Klasy raty Berliskiej Klasyfikacy Loteryi, która tego miekca na 30go będzie ciągniona, można jeszcze dostać, Cale Losy po Tal: 2. puł Losy po Tal: 1. a ćwierć Losy po frzebr: gro: 12. w złocie. — w Warsz: d. 23. Grudnia 1799.

Bei den Königl. Classen Lotterie Einnehmer Petiskus in der Laugen Gasse im dem Potkassischen Palais sind zur 1ten Classe 12ten Berliner Classen Lotterie welchen am 30ten d. Monath gezogen wird, noch ganze Loose a 2 Rthl: halbe Loose a 1 Rthl. und Viertel Loose a 12 ggr. in Golde zu haben. Warschau d. 23ten Decembar 1799.

Z powodu kończącego się kwartalu prenumeraty, Redakcyja Gazety Korrespondenta uprasza JPP. Prenumeratorów, ażeby się wcześniej raczyli zgłosić, na Prowinnyach do najbliższych Pocztamtow; a w Warszawie do Kantoru tej Gazety. — Cena prenumeraty zwyczajna.

Kantor tej Gazety jest na Ulicy Sto-Jarskiej w Kamienicy JP. Hangla Nro 11. pod znakiem Okrętu na pierwszej piętze. — Exemplarz gr. 20.